

KLP

Månedsrappport for juni 2024

Markedskommentar

- Inflasjonen faller, men ligger fortsatt over sentralbankenes målsettinger
- ECB kuttet styringsrentene
- Usikkerhet rundt valgene i USA og Frankrike
- Fortsatt oppgang i det amerikanske aksjemarkedet

Økonomisk tilstand

Den økonomiske utviklingen er noe svakere enn forventet, men fortsatt positiv. Forbruk i USA er noe lavere. Inflasjonen faller gradvis og de første rentekuttene har kommet. Usikkerhet rundt valgene i Frankrike og USA skaper noe bekymring i markedene.

USA

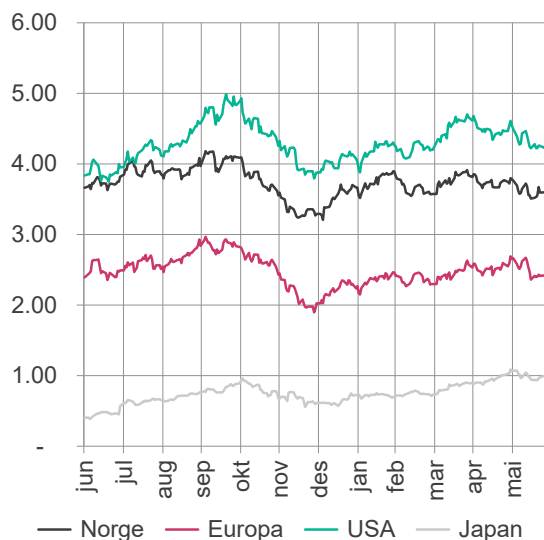
Den 12. juni holdt som ventet FED (den amerikanske sentralbanken) renten uendret i intervallet 5,25-5,50 prosent. De siste indikatorene antyder at den økonomiske aktiviteten har fortsatt å utvikle seg i solid fart. Jobbveksten har vært sterk og arbeidsledigheten har vært lav. Inflasjonen har kommet ned det siste året, men er fortsatt høy. I de siste månedene har det vært moderat progresjon mot målet. FED sier muligheten for å oppnå målene om sysselsetting og inflasjon har bedret seg det siste året. De økonomiske utsiktene er usikre, og sentralbanken overvåker inflasjonsrisikoen nøye.

Arbeidsmarkedet er fortsatt stramt. Antallet personer som søker arbeidsledighetspenger er nå 219.000 mennesker. Antallet som søker for påfølgende uker er 1,79 millioner.

I mai falt inflasjonen til 3,2 prosent på årsbasis, mens kjerneinflasjonen falt til 3,4 prosent. Sentralbankens foretrukne mål for prisvekst er kjernedeflatoren for privat

forbruk. Denne var uendret og er nå på 2,6 prosent årlig rate, fortsatt over FEDs mål på 2,0 prosent.

10 års rente i %

Case-Shiller indeksen, som viser utviklingen i de amerikanske boligprisene, har steget med 7,2 prosent det siste året. Salg av nye boliger er lav, men viser tegn til å ta seg litt opp.

I markedene er det nå priset inn 1-2 rentekutt i år, og første rentekutt er priset fullt ut i november. Sentralbanken har sagt de er dataavhengig. Derfor vil løpende økonomiske indikatorer og tall bli viktig fremover. Vi tror det første rentekuttet fra FED kommer i 4. kvartal 2024.

Europa

Den 6. juni kuttet som ventet ECB (den europeiske sentralbanken) de sentrale rentene med 0,25 prosentpoeng; innskuddsrenten til 3,75 prosent og reforenten til 4,25 prosent. Sentralbanken justerte vekstanslaget for 2024 litt opp til 0,9 prosent, men anslaget for 2025 ble justert marginalt ned til 1,4 prosent. Inflasjonen ble oppjustert både for 2024 og 2025 til henholdsvis 2,5

prosent og 2,2 prosent. ECB sa ingenting om rentebanen, men vil fortsatt være data-avhengige.

Arbeidsledigheten for eurolandene var uendret på 6,4 prosent i mai. Selv om de økonomiske indikatorene er forholdsvis svake, holder arbeidsledigheten seg lav. Ledigheten ligger på 3,3 prosent i Tyskland og 7,4 prosent i Frankrike, mens land syd i eurosonen, som Spania og Italia, ligger på henholdsvis 11,7 prosent og 6,8 prosent.

Prisveksten falt litt og ligger nå på en årsvekst på 2,5 prosent. Kjerneinflasjonen steg også og er nå på 2,9 prosent. Inflasjonen holder seg høy, og det kan skape vanskeligheter for ytterligere snarlige rentekutt fra sentralbanken.

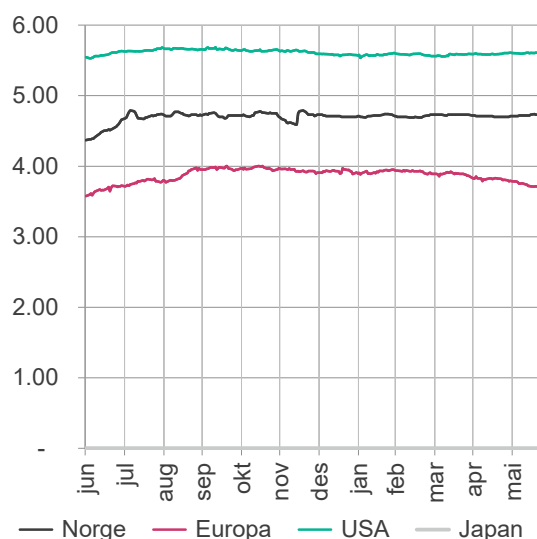
Markedene priser nå inn ytterligere 1-2 rentekutt mot slutten av året. Det første i september/oktober. Inflasjonen holder seg høy og det er tegn til noe bedre utsikter for økonomien, så usikkerheten er stor.

Norge

Den 19. juni holdt som ventet Norges Bank styringsrenten uendret på 4,50 prosent. Slik komiteen nå vurderer utsiktene og risikobildet, vil styringsrenten trolig holdes på dette nivået ut året. Renten er satt opp mye de siste årene og har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi. Veksten i økonomien har avtatt, og prisveksten har falt. Samtidig er en høy andel av befolkningen i jobb. Prisveksten er fortsatt over målet, og høy vekst i bedriftenes kostnader vil bidra til å holde prisveksten oppe fremover. Komiteen var opptatt av at dersom renten settes ned for tidlig, kan prisveksten bli liggende over målet for lenge. Siden forrige rapport har prisveksten vært litt lavere enn anslått,

mens arbeidsledigheten har økt som ventet. På den annen side melder bedriftene i det regionale nettverket om bedre utsikter, og lønnsveksten ser ut til å bli høyere enn tidligere antatt. Det kan tilsi at prisveksten blir høyere fremover enn anslått i forrige rapport. Komiteens vurdering er at renten er høy nok til å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid, men at det vil bli behov for å holde renten oppe noe lenger enn tidligere anslått.

3 mnd rente i %

I juni svekket kronen seg fra 11,38 til 11,39 mot euro og fra 130,04 til 130,57 i forhold til den handelsvektede indeksen. Norges Bank vil selge 400 millioner kroner på vegne av staten hver dag i juli.

Ved utgangen av mai var arbeidsledigheten målt av NAV på 70.200 personer. Det er 57.000 helt ledige og 13.300 på tiltak, noe som utgjør 2,4 prosent ledighet. Justert for normale sesongvariasjoner var det en økning på 800 arbeidsledige. Siden nyttår har ledigheten økt svakt, og det er forventet at denne trenden vil fortsette ut året. Mye av økningen skyldes Ukrainske flyktninger. Bruttoledigheten, som inkluderer de som

er delvis ledige, er på 93.800 personer, ned fra 95.000 i mai. Dette tilsvarer 3,1 prosent av arbeidsstyrken. Ledigheten, målt ved arbeidskraftundersøkelsen (AKU) fra SSB økte til 4,1 prosent. Sentralbanken vektlegger NAV sine tall.

Veksten i konsumprisindeksen falt i mai til 3,0 prosent på årsbasis. Kjerneinflasjonen falt til 4,1 prosent, marginalt under Norges Banks anslag på 4,2 prosent. Inflasjonen har falt raskere enn ventet, men det skyldes importprisene og fallende elektrisitetspriser. Importerte kjernepriser er 3,3 prosent, mens innenlandsk skapt inflasjon er 4,8 prosent. Kredittveksten falt videre og er nå nede på 3,1 prosent i mai. Kredittveksten for husholdninger tok seg litt opp. Dette kan henge sammen med oppgangen i prisene, og den er nå på 3,1 prosent. Bedriftenes kredittvekst falt til 1,4 prosent. Detaljhandelen steg med 3,2 prosent i april, etter en revidert økning på 0,2 prosent i april.

Etter at Norges Bank signaliserte at de ville holde renten uendret ut året, har markedene priset inn første rentekutt i mars 2025. Vi ser ingen grunn til å avvike fra dette synet.

RENTEMARKEDENE

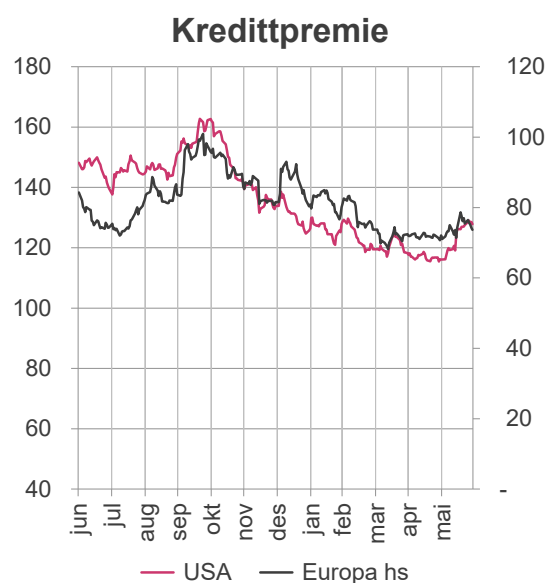
Internasjonalt og Norge

I juni har de korte og lange rentene falt i internasjonalt og i Norge. Fallet skyldes noe svakere utvikling i økonomiene. Kredittspreadene har falt marginalt i juni.

I juni måned har de korte fondene levert en god avkastning, mens de lange fondene har gitt noe bedre avkastning som følge av fallende renter. Fondene har levert en avkastning som har vært på linje med sine respektive indekser.

Kreditt

Kredittpåslaget mellom Bloomberg Global Aggregate Corporate Index og statsobligasjoner med tilsvarende løpetid økte med om lag 0,09 prosentpoeng gjennom juni og endte på 1,03 prosent. Det var en økning i kredittpåslaget i alle de store markedene globalt, men minst for obligasjoner denominert i Canadiske dollar der økningen kom allerede i mai.

Det var en reduksjon i alle de toneangivende underliggende statsrentene gjennom måneden og for alle løpetider. I sum resulterte et negativt bidrag fra økning i kredittpåslag og positivt bidrag fra reduksjon i underliggende statsrenter med en valuta-sikret månedsavkastning på 0,63 prosent for Bloomberg Global Aggregate Corporate Index.

Det var normal aktivitet i markedet for nyutstedelser gjennom juni måned. Totalt kom det 249 nye obligasjoner til markedet, som i sum bidro til å øke utestående volum av globale kredittobligasjoner med 1,32 prosentpoeng.

De to største utstederne i juni var The Home Depot Inc, som hentet over USD 9

7 mrd fordelt på 8 obligasjoner med ulike løpetider, og Coastal Gaslink Pipeline LP, som hentet drøye CAD 7 mrd fordelt på 11 obligasjoner med løpetid fra 3 til 25 år.

AKSJEMARKEDENE

Globalt

De globale aksjemarkedene (MSCI World målt i lokal valuta) steg med 2,3 prosent i juni. Hittil i år er MSCI World opp hele 13,4 prosent. Den amerikanske samleindeksen S&P 500 steg med 3,5 prosent, og den teknologitunge Nasdaq-indeksen steg med 6,0 prosent i løpet av måneden. Europa (STOXX 600) falt 1,3 prosent, og Kina (Shanghai composite) falt 3,9 prosent. Igjen var det USA med Nasdaq i spissen som løftet markedene. På bransjenivå var informasjonsteknologi og kommunikasjonstjenester sterkest med oppgang på henholdsvis 8,7 og 4,0 prosent. «Utilities» og materialer var svakest med et fall på henholdsvis 5,2 og 4,0 prosent.

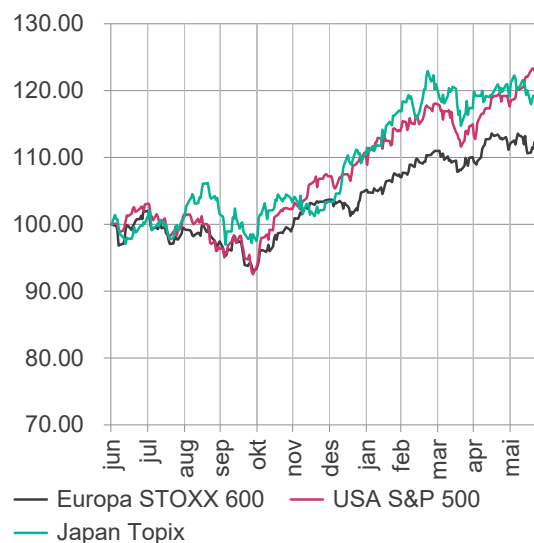
Finansmarkedene er i økende grad bekymret for den politiske situasjonen i Europa. Flere populistiske partier har fått høyere oppslutning de siste årene, og disse partiene er ikke akkurat opptatt av å føre en ansvarlig finanspolitikk. Nyvalget til det franske parlamentet, som den franske presidenten overraskende utlyste, har aktualisert denne problemstillingen. De europeiske aksjemarkedene har lenge utviklet seg relativt svakt, og det franske aksjemarkedet falt med nesten 7 prosent i juni. De store amerikanske teknologiselskapene steg imidlertid uførtrodd videre også i juni. De tre største (Microsoft, Apple og NVIDIA) steg alle med 7 - 9 prosent. Disse tre selskapene alene utgjør nesten 14 prosent av porteføljen til KLP AksjeGlobal Indeks.

Mer Samfunnsansvar

KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar

hadde en avkastning på 2,7 prosent i juni. Det valutasikrede fondet steg 1,6 prosent. Avkastningen var om lag 0,7 prosentpoeng bak referanseindeksen MSCI World. Teknologi fortsatte å være den sterkeste sektoren i juni, mens forsyningssektoren var blant de svakeste. Magnificent 7 har fortsatt ferden oppover, og hadde rundt 10 prosent avkastning i juni. Bærekraftssegmentet har møtt en del motgang så langt i år, og bl.a. vindturbinprodusenten Vestas var ned mer enn 15 prosent i juni. Også vinneren fra forrige måned, solteknologiselskapet First Solar, var ned tilsvarende. Seleksjonen av en del industriselskaper trakk ned avkastningen mot referanseindeksen, mens en overallokering i teknologisektoren bidro positivt.

Europa, USA og Japan

KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar falt 1,8 prosent i juni, om lag 1,0 prosentpoeng bak referanseindeksen. Også her var forsyningssektoren blant de svakeste, mens teknologi var blant de sterkeste, kun slått av helsesektoren. Det største selskapet i indeksen, Novo Nordisk, har bare dundret videre opp i år, og de er stadig på nye all-time høye kursnivåer. Dette har naturligvis bidratt positivt til absolutt avkastning.

Vestas er en av fondets store overvekter, og kursfallet i juni trakk ned avkastningen mot referanseindeksen. Ellers bidro seleksjonen av øvrige industriselskaper negativt, mens seleksjon av selskaper i materialektoren bidro positivt.

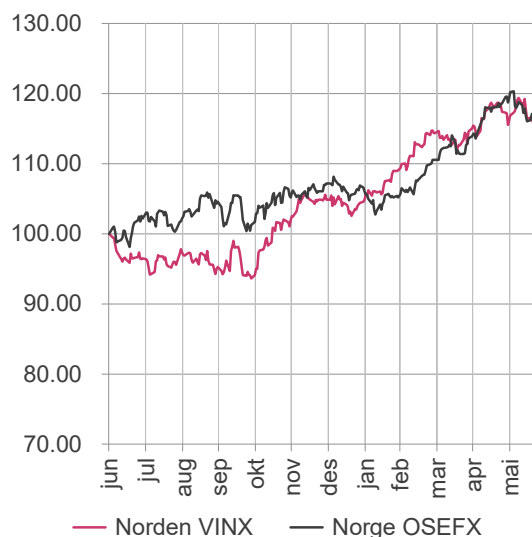
KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar steg 3,7 prosent i juni. Avkastningen var 1,7 prosentpoeng bak referanseindeksen. Forskjellen skyldes særlig en svak børsutvikling for en rekke selskaper som fokuserer på bærekraft i Kina, der blant annet en del selskaper som fokuserer på fornybar energi falt mer enn 20 prosent i juni. Også flere kinesiske elbilprodusenter, deriblant Nio, Li Auto og Xpeng, hadde en svak måned. I motsatt ende bidro seleksjon av indiske selskaper positivt mot referanseindeksen.

Norge

Etter en sterk børs måned i mai med høy risikovilje på de fleste børsene, endte juni mer blandet. USAs S&P 500 steg med 3,5 prosent, mens den europeiske STOXX 600 falt med 1,3 prosent i juni. De tunge amerikanske teknologiaksjene dro NASDAQ opp med 6 prosent og ligger nå 18,1 prosent over nivået ved årsskiftet. Ser vi på MSCIs globale sektorindekser så er kommunikasjonstjenester og IT klare vinnere, mens konsum og råvaresektorene ligger på bunnen. Det siste forklarer noe av Oslo Børs utvikling i år: I perioder med syklisk dempet vekst blir gjerne råvarepriser og råvaretunge børser rammet. Utenlandske investorer holder seg unna en børs som vår. I 2024 har vi opplevd store bevegelser og et sykelsyn som har endret seg kraftig fra måned til måned. Oljeprisen som startet året på USD 77 per fat ligger nå på USD 86 og har bidratt sterkt til inntjeningen i våre oljeeksponerte sektorer. Det har vært

utfordrende å investere tematisk i år og selskapsanalyse har dominert.

Norge og Norden

Endringer verdt å nevne i porteføljen i juni er noe nedslag i shippingnavn som har gitt oss god avkastning og som begynner å bli høyt verdsatt. Videre har vi mot slutten av måneden plukket noen sjømataksjer og gjort noen endringer i finanssektoren.

I juni tok KLP AksjeNorge Aktiv igjen den relative avkastningen vi tapte i mai. Etter endt første halvår har porteføljen gitt oss en avkastning på 11,5 prosent, sammenlignet med OSEFX på 10,4 prosent. De største positive bidragene til porteføljen i juni kom fra våre overvekter i Schibsted, Vår Energi, som vi la på i juni og Seadrill. Våre undervekter i hydrogenselskapet NEL og i Norsk Hydro bidro også godt. På den negative siden tapte vi noe relativ avkastning på vår undervekt i DnB og vår overvekt i MOWI.

Nøkkeltall - utvalgte aksjeindekser ved siste månedsslutt

	Hist PE	Est PE	Pris/bok	Return on Equity	Est utbytte
MSCI World	22.0	19.8	3.41	14.1 %	1.9 %
S&P 500 Index	25.6	22.6	4.94	17.8 %	1.4 %
MSCI Europa	15.5	14.2	2.09	12.0 %	3.4 %
DAX Index (Frankfurt)	16.1	13.3	1.64	8.7 %	3.2 %
FTSE 100 Index (London)	14.6	11.7	1.90	11.4 %	3.9 %
CAC 40 Index (Paris)	13.0	13.2	1.86	12.3 %	3.4 %
MSCI Japan	17.6	16.5	1.61	9.0 %	2.2 %
MSCI AC Asia Pacific	17.1	15.1	1.68	9.4 %	2.6 %
Oslo Børs Hovedindeks	13.6	11.4	1.75	13.0 %	6.3 %
Oslo Børs Fondindeks	14.4	11.8	1.77	12.3 %	6.0 %
VINX 30 Index (Norden)	18.6	20.1	3.63	16.5 %	2.8 %
Stockholm 30 Index	14.5	16.4	2.37	14.1 %	3.5 %
Copenhagen 20 Index	33.9	31.2	7.44	12.9 %	1.5 %
Helsinki 25 Index	14.4	14.2	1.80	9.8 %	4.8 %
MSCI Emerging Markets	15.7	13.2	1.74	10.7 %	2.8 %
MSCI Brazil	7.1	7.3	1.30	17.3 %	7.2 %
MSCI Russia	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
MSCI India	27.7	25.6	4.52	16.2 %	1.2 %
MSCI China	11.9	9.9	1.25	9.9 %	2.9 %

Kilde: Bloomberg

Avkastning for KLP-fondene pr. 30.06.2024

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
INDEKSFOND									
KLP AksjeNorge Indeks	P	-1,22 %	-1,26 %	0,04 %	8,76 %	8,86 %	-0,10 %	0,07 %	Oslo Børs Hovedindeks (OSEBX)
	S	-1,22 %	-1,26 %	0,04 %	8,80 %	8,86 %	-0,06 %	0,07 %	
KLP AksjeNorden Indeks	P	0,94 %	0,89 %	0,05 %	16,13 %	15,36 %	0,77 %	0,36 %	MSCI Nordic Countries IMI Index
	S	0,95 %	0,89 %	0,06 %	16,18 %	15,36 %	0,82 %	0,36 %	
KLP AksjeGlobal Indeks	P	3,51 %	3,45 %	0,05 %	17,24 %	17,16 %	0,09 %	0,16 %	MSCI World Developed Markets
	S	3,51 %	3,45 %	0,06 %	17,29 %	17,16 %	0,13 %	0,16 %	
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret	P	2,37 %	2,31 %	0,06 %	13,25 %	13,11 %	0,14 %	0,25 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	2,38 %	2,31 %	0,07 %	13,32 %	13,11 %	0,21 %	0,25 %	
	S-1	2,37 %	2,31 %	0,06 %	13,26 %	13,11 %	0,16 %	0,25 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	-0,48 %	-0,58 %	0,11 %	6,49 %	6,41 %	0,09 %	0,13 %	MSCI World Small Cap
	S	-0,47 %	-0,58 %	0,11 %	6,53 %	6,41 %	0,12 %	0,13 %	
KLP AksjeVerden Indeks	P	3,64 %	3,65 %	-0,01 %	16,68 %	16,69 %	-0,01 %	0,16 %	MSCI All Country World
	S	3,65 %	3,65 %	0,00 %	16,75 %	16,69 %	0,06 %	0,16 %	
KLP AksjeFremv Markeder Indeks	P	4,92 %	5,39 %	-0,47 %	12,32 %	12,69 %	-0,37 %	0,61 %	MSCI Emerging Market
	S	4,93 %	5,39 %	-0,46 %	12,37 %	12,69 %	-0,32 %	0,61 %	
KLP AksjeEuropa Indeks	P	-0,47 %	-0,89 %	0,42 %	11,68 %	10,93 %	0,75 %	0,48 %	MSCI Europe
	S	-0,46 %	-0,89 %	0,43 %	11,73 %	10,93 %	0,80 %	0,48 %	
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret P	P	-0,94 %	-1,31 %	0,38 %	10,19 %	9,49 %	0,70 %	0,45 %	MSCI Europe valutasikret
	S	-0,93 %	-1,31 %	0,39 %	10,25 %	9,49 %	0,76 %	0,45 %	
KLP AksjeUSA Indeks	P	4,97 %	4,98 %	-0,01 %	20,29 %	20,19 %	0,10 %	0,17 %	MSCI USA
	S	4,98 %	4,98 %	0,00 %	20,35 %	20,19 %	0,15 %	0,17 %	
	S-USD ³	3,54 %	3,54 %	0,00 %	14,80 %	14,64 %	0,16 %	0,17 %	
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	3,49 %	3,47 %	0,02 %	14,21 %	13,87 %	0,34 %	0,34 %	MSCI USA valutasikret
	S	3,50 %	3,47 %	0,03 %	14,28 %	13,87 %	0,41 %	0,34 %	
KLP AksjeAsia Indeks	P	1,07 %	0,99 %	0,08 %	8,78 %	9,45 %	-0,67 %	0,42 %	MSCI Pacific
	S	1,08 %	0,99 %	0,08 %	8,82 %	9,45 %	-0,63 %	0,42 %	
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	1,48 %	1,37 %	0,10 %	15,81 %	16,79 %	-0,98 %	0,46 %	MSCI Pacific valutasikret
	S	1,48 %	1,37 %	0,11 %	15,87 %	16,79 %	-0,92 %	0,46 %	
SVANEMERKEDE FOND									
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	2,68 %	3,45 %	-0,77 %	14,67 %	17,16 %	-2,49 %	2,11 %	MSCI World Dev. Markets
	S	2,69 %	3,45 %	-0,77 %	14,71 %	17,16 %	-2,45 %	2,11 %	
KLP AksjeGlobal Mer S.ansvar Val.sik.	P	1,64 %	2,31 %	-0,67 %	11,09 %	13,11 %	-2,02 %	2,04 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	1,65 %	2,31 %	-0,66 %	11,14 %	13,11 %	-1,96 %	2,04 %	
KLP AksjeFremv. M. Mer S.ansvar	P	3,73 %	5,39 %	-1,66 %	7,79 %	12,69 %	-4,90 %	3,20 %	MSCI Emerging Market
	S	3,74 %	5,39 %	-1,65 %	7,84 %	12,69 %	-4,86 %	3,20 %	
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar	P	-1,75 %	-0,71 %	-1,05 %	9,68 %	10,30 %	-0,63 %	2,89 %	MSCI Nordic Countries IMI 10/40
	S	-1,75 %	-0,71 %	-1,04 %	9,72 %	10,30 %	-0,58 %	2,89 %	
KLP Obligasjon Global Mer S.ansvar	P	0,60 %	0,64 %	-0,04 %	-0,71 %	-0,42 %	-0,29 %	0,28 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	0,61 %	0,64 %	-0,04 %	-0,67 %	-0,42 %	-0,25 %	0,28 %	
KLP Obligasjon 1 år Mer S.ansvar	P	0,46 %	0,41 %	0,06 %	2,49 %	2,07 %	0,42 %	0,68 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 1 Idx
	S	0,46 %	0,41 %	0,06 %	2,50 %	2,07 %	0,42 %	0,68 %	
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	0,50 %	0,49 %	0,02 %	1,38 %	1,25 %	0,12 %	0,46 %	Kombinasjonsindeks
	S	0,51 %	0,49 %	0,02 %	1,43 %	1,25 %	0,17 %	0,46 %	
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	0,74 %			3,32 %				Fondet har ikke indeks
	S	0,74 %			3,36 %				
KLP Lang Horisont Mer S.ansvar	P	1,27 %			7,76 %				Fondet har ikke indeks
	S	1,27 %			7,79 %				
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	1,81 %			12,36 %				Fondet har ikke indeks
	S	1,82 %			12,40 %				

Avkastning for KLP-fondene pr. 30.06.2024

	Klasse	Avkastning siste måned			Avkastning hittil i år			TE ¹	Referanseindeks
		Fond	Indeks	Diff.	Fond	Indeks	Diff.		
AKTIVE AKSJEFOND									
KLP AksjeNorge Aktiv	P	-0,80 %	-1,56 %	0,75 %	11,53 %	10,40 %	1,14 %	1,70 %	Oslo Børs Fondindeks (OSEFX)
	S	-0,78 %	-1,56 %	0,77 %	11,67 %	10,40 %	1,27 %	1,70 %	
FAKTORFOND									
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	2,58 %	3,45 %	-0,87 %	12,93 %	17,16 %	-4,23 %	4,28 %	MSCI World Developed Markets
	S	2,59 %	3,45 %	-0,86 %	12,98 %	17,16 %	-4,17 %	4,28 %	
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	1,58 %	2,31 %	-0,72 %	9,85 %	13,11 %	-3,26 %	4,37 %	MSCI World Dev. Markets val.sik.
	S	1,59 %	2,31 %	-0,71 %	9,92 %	13,11 %	-3,18 %	4,37 %	
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	-0,44 %	-0,58 %	0,14 %	7,37 %	6,41 %	0,97 %	4,41 %	MSCI World Small Cap
	S	-0,43 %	-0,58 %	0,15 %	7,44 %	6,41 %	1,03 %	4,41 %	
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	3,01 %	5,39 %	-2,38 %	11,16 %	12,69 %	-1,53 %	4,07 %	MSCI Emerging Markets
	S	3,02 %	5,39 %	-2,37 %	11,23 %	12,69 %	-1,46 %	4,07 %	
RENTEFOND									
KLP Likviditet	P	0,37 %	0,37 %	0,00 %	2,63 %	2,53 %	0,10 %	0,10 %	NBP Liquidity Low Risk Index
	S	0,37 %	0,37 %	0,00 %	2,63 %	2,53 %	0,11 %	0,10 %	
KLP FRN	P	0,35 %	0,38 %	-0,02 %	3,26 %	3,03 %	0,23 %	0,14 %	NBP Norw. RM1-RM3 Fl. Rate Idx
	S	0,35 %	0,38 %	-0,02 %	3,26 %	3,03 %	0,24 %	0,14 %	
KLP Kort Stat	P	0,36 %	0,33 %	0,03 %	2,14 %	2,12 %	0,02 %	0,05 %	NBP Norw. Gov. TB
	S	0,36 %	0,33 %	0,03 %	2,15 %	2,12 %	0,03 %	0,05 %	
KLP Obligasjon 1 år	P	0,45 %	0,40 %	0,05 %	2,27 %	2,00 %	0,27 %	0,15 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 1 Idx
	S	0,45 %	0,40 %	0,05 %	2,27 %	2,00 %	0,27 %	0,15 %	
KLP Obligasjon 3 år	P	0,61 %	0,64 %	-0,03 %	1,11 %	1,01 %	0,10 %	0,34 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 3 Idx
	S	0,61 %	0,64 %	-0,03 %	1,11 %	1,01 %	0,10 %	0,34 %	
KLP Obligasjon 5 år	P	0,90 %	0,87 %	0,03 %	0,34 %	0,25 %	0,09 %	0,30 %	NBP Norw. RM1-RM2 Dur. 5 Idx
	S	0,90 %	0,87 %	0,03 %	0,35 %	0,25 %	0,10 %	0,30 %	
KLP Statsobligasjon	P	0,82 %	0,73 %	0,10 %	0,58 %	0,36 %	0,22 %	0,20 %	NBP Norw. Gov. Bonds Index
	S	0,82 %	0,73 %	0,10 %	0,59 %	0,36 %	0,22 %	0,20 %	
KLP Kredittobligasjon	P	0,67 %	0,64 %	0,02 %	1,55 %	1,21 %	0,34 %	0,77 %	NBP Norw. RM1-RM3 Dur. 3 Idx
	S	0,67 %	0,64 %	0,03 %	1,56 %	1,21 %	0,35 %	0,77 %	
KLP Obligasjon Global	P	0,85 %	0,64 %	0,21 %	-0,46 %	-0,42 %	-0,04	0,25 %	Barclays Global Agg. Corp. SR
	S	0,86 %	0,64 %	0,22 %	-0,42 %	-0,42 %	0,00	0,25 %	
KLP Obligasjon Global 3 år	P	0,57 %	0,60 %	-0,04	0,87 %	1,03 %	-0,17	0,13 %	Barclays Global Agg. Credit 1-5 Yrs
	S	0,57 %	0,60 %	-0,03	0,91 %	1,03 %	-0,13	0,13 %	
FONDSPAKKER									
KLP Nåtid	P	0,58 %	0,52 %	0,06 %	1,53 %	1,44 %	0,09 %	1,13 %	Kombinasjonsindeks
	S	0,59 %	0,52 %	0,06 %	1,58 %	1,44 %	0,14 %	1,13 %	
KLP Kort Horisont	P	0,88 %			3,66 %				Fondet har ikke indeks
	S	0,89 %			3,70 %				
KLP Lang Horisont	P	1,59 %			8,68 %				Fondet har ikke indeks
	S	1,60 %			8,71 %				
KLP Framtid	P	2,29 %			13,80 %				Fondet har ikke indeks
	S	2,30 %			13,84 %				
SPESIALFOND									
KLP Alfa Global Energi	S	0,54 %			7,73 %			6,03 %	NBP Norw. Gov. Dur. 0,25 Idx
KLP Alfa Global Rente	S	0,54 %			2,40 %			3,36 %	NBP Norw. Gov. Dur. 0,25 Idx

	Effektiv rente ² (%)	Løpende rente ² (%)	Rentefølsomhet (%)	Kredittfølsomhet (år)
RENTEFOND				
KLP Kort Stat	4,43	4,43	0,48	0,00
KLP Statsobligasjon	3,76	3,76	5,23	0,00
KLP Likviditet	4,85	4,93	0,26	0,65
KLP Obligasjon 1 år	4,83	4,89	1,14	1,29
KLP Obligasjon 3 år	4,54	4,58	3,21	3,14
KLP Obligasjon 5 år	4,37	4,38	4,97	4,81
KLP FRN	4,79	5,35	0,12	2,34
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	4,85	5,10	1,07	1,94
KLP Kredittobligasjon	4,70	4,85	3,10	3,29
KLP Obligasjon Global 3 år	5,01	5,65	2,49	2,40
KLP Obligasjon Global	5,20	5,51	5,72	5,52
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	5,28	5,58	5,70	5,68

¹ Tracking error er ex-post, dvs et historisk basert tall basert på 12 månedlige avkastninger i forhold til referanseindeks, uten effekter fra svingprising.

² Effektiv rente er beregnet som markedsverdivektet yield. Yelden på norske papirer regnes med forfall lik første call dato. For FRNer beregnes yield med en forward fixingkurve. Effektiv rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for. For valutasikring er rentedifferanser på kurven tilsvarende hver enkelt valutas durasjon i porteføljen lagt til grunn.

Løpende rente er beregnet som markedsverdivektet yield. Yelden på norske papirer regnes med forfall lik første call dato. For FRNer beregnes yelden basert på 3M NIBOR. Løpende rente vil kunne endres fra dag til dag, og er derfor ingen garanti for avkastningen i perioden den er beregnet for. For valutasikring beregnes carry med utgangspunkt i rentedifferansene på dagens markedskontrakter.

³ Avkastning for KLP AksjeUSA Indeks USD er oppgitt i amerikanske dollar.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasvingninger.

Source: MSCI. This information is for internal use only and may not be redistributed or used in connection with creating or offering any securities, financial products or indices. Neither MSCI nor any other third party involved in or related to compiling or creating the MSCI data (the «MSCI» Parties) makes any express or implied warranties or representations with respect to such data (or the results to be obtained by the use thereof), and the MSCI Parties hereby expressly disclaim all warranties of originality, accuracy, completeness, merchantability or fitness for a particular purpose with respect to such data. Without limiting any of the foregoing, in no event shall any of the MSCI Parties have any liability for any direct, indirect, special punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possible damages.

Source: Euronext. All rights in the Euronext indices and/or the Euronext index trademarks vest in Euronext and/or its licensors. Neither Euronext nor its licensors accept any liability for any errors or omissions in the Euronext indices or underlying data. No further distribution of Euronext data and/or usage of Euronext index trademarks for the purpose of creating and/or operating a financial product is permitted without Euronext's express written consent.

Nasdaq®, VINX Benchmark NOK index, are registered trademarks of Nasdaq, Inc. (which with its affiliates is referred to as the "Corporations") and are licensed for use by KLP Kapitalforvaltning AS. The Product(s) have not been passed on by the Corporations as to their legality or suitability. The Product(s) are not issued, endorsed, sold, or promoted by the Corporations. THE CORPORATIONS MAKE NO WARRANTIES AND BEAR NO LIABILITY WITH RESPECT TO THE PRODUCT(S).

Source: Nordic Bond Pricing AS ("NBP"). All rights reserved. Neither NBP nor its licensors accept any liability for any errors or omissions in the NBP indices or underlying data. No further distribution of NBP data and/or usage of NBP indices for the purpose of creating and/or operating a financial product is permitted without NBP express written consent. NBP and/or its licensors endeavors to ensure that information provided is accurate but does not guarantee its accuracy or reliability and accepts no liability for any direct or indirect loss or damage arising from inaccuracies or omissions. NBP and/or its licensors accepts no liability for any decision made or any action taken in reliance of the information.

KILDE grafer og nøkkeltall indekser: Bloomberg Finance LP. Bloomberg® and the indices licensed herein (the "Indices") are service marks of Bloomberg Finance L.P. and its affiliates, including Bloomberg Index Services Limited ("BISL"), the administrator of the Indices (collectively, "Bloomberg") and have been licensed for use for certain purposes by [INSERT Name of Licensee] (the "Licensee"). Bloomberg is not affiliated with the Licensee, and Bloomberg does not approve, endorse, review, or recommend the financial products referenced herein (the "Financial Products"). Bloomberg does not guarantee the timeliness, accurateness, or completeness of any data or information relating to the Indices or the Financial Products.

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 30.06.24	Kapital pr. fond 30.06.24	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Indeks	P	3776,00	20 163	0,18	100
	S	4387,30		0,09	10 mill
KLP AksjeNorden Indeks	P	9786,93	8 751	0,18	100
	S	1436,32		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks	P	3084,69	80 741	0,18	100
	S	7567,30		0,09	10 mill
KLP AksjeGlobal Indeks Valutasikret P	P	3780,44	42 960	0,25	100
	S	4251,56		0,12	10 mill
	S-1	4181,59		0,22	1 mill
KLP AksjeGlobal Small Cap Indeks	P	1846,79	14 536	0,33	100
	S	1856,01		0,25	10 mill
KLP AksjeVerden Indeks	P	6410,10	11 491	0,25	100
	S	1441,77		0,13	10 mill
KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks	P	2769,65	16 448	0,28	100
	S	2849,03		0,18	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks	P	2093,73	4 059	0,20	100
	S	3263,43		0,09	10 mill
KLP AksjeEuropa Indeks Valutasikret	P	1850,20	1 194	0,23	100
	S	2575,38		0,12	10 mill
KLP AksjeUSA Indeks	P	3587,89	15 777	0,20	100
	S	1517,86		0,09	10 mill
	S-USD	6241,76		0,06	USD 50 mill
KLP AksjeUSA Indeks Valutasikret	P	2374,31	1 043	0,23	100
	S	4094,23		0,12	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks	P	2033,92	1 544	0,20	100
	S	2776,17		0,10	10 mill
KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret	P	2151,95	423	0,23	100
	S	2065,27		0,13	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar	P	2431,09	11 158	0,18	100
	S	1429,89		0,10	10 mill
KLP AksjeGlobal Mer Samfunnsansvar Valutasikret	P	1628,84	3 368	0,23	100
	S	1249,42		0,13	10 mill
KLP AksjeFremv. Markeder Mer Samfunnsansvar	P	1005,04	2 159	0,28	100
	S	1112,83		0,18	10 mill
KLP AksjeNorden Mer Samfunnsansvar P	P	1822,06	2 396	0,18	100
	S	1254,68		0,10	10 mill
KLP Obligasjon Global Mer Samfunnsansvar	P	869,27	3 905	0,20	100
	S	1010,39		0,12	10 mill
KLP Obligasjon 1 år Mer Samfunnsansvar	P	1038,66	1 604	0,10	100
	S	1046,41		0,09	10 mill
KLP Nåtid Mer Samfunnsansvar	P	981,65	3	0,22	100
	S	1043,75		0,12	10 mill
KLP Kort Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1070,90	181	0,22	100
	S	1090,55		0,13	10 mill
KLP Lang Horisont Mer Samfunnsansvar	P	1310,48	253	0,22	100
	S	1207,13		0,15	10 mill
KLP Framtid Mer Samfunnsansvar	P	1536,98	129	0,22	100
	S	1310,55		0,15	10 mill

Opplysninger om KLP-fondene

Fondets navn		Kurser (NAV) 30.06.24	Kapital pr. 30.06.24	Årlig Forvalt- ningshonorar	Min. Kostpris
	Andelsklasse		Millioner NOK	Prosent	Kroner
KLP AksjeNorge Aktiv	P	12285,05	9 714	0,75	100
	S	1219,12			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor	P	3611,82	21 241	0,27	100
	S	1356,49			
KLP AksjeGlobal Flerfaktor Valutasikret	P	2198,21	599	0,30	100
	S	1196,40			
KLP AksjeGlobal Small Cap Flerfaktor	P	1915,39	2 426	0,45	100
	S	1297,82			
KLP AksjeFremv. Markeder Flerfaktor	P	1638,38	2 520	0,40	100
	S	1309,11			
KLP Likviditet	P	1030,69	8 497	0,10	100
	S	1030,45			
KLP FRN	P	1084,29	2 499	0,10	100
	S	1040,02			
KLP Kort Stat	P	1034,00	3 583	0,10	100
	S	1030,96			
KLP Obligasjon 1 år	P	1044,29	1 279	0,10	100
	S	1041,57			
KLP Obligasjon 3 år	P	1024,48	1 258	0,10	100
	S	1032,24			
KLP Obligasjon 5 år	P	1230,93	2 446	0,10	100
	S	1025,45			
KLP Statsobligasjon	P	943,78	1 761	0,10	100
	S	1015,28			
KLP Kredittobligasjon	P	1060,54	5 014	0,10	100
	S	1039,55			
KLP Obligasjon Global	P	949,64	31 998	0,20	100
	S	963,76			
KLP Obligasjon Global 3 år	P	1043,68	2 524	0,20	100
	S	1044,33			
KLP Nåtid	P	951,20	834	0,22	100
	S	1044,12			
KLP Kort Horisont	P	1132,81	196	0,22	100
	S	1108,90			
KLP Lang Horisont	P	2482,89	1 157	0,22	100
	S	1214,88			
KLP Framtid	P	2212,30	1 898	0,22	100
	S	1324,33			
Spesialfondet KLP Alfa Global Energi	S	2334,18	2 863	0,80*	1 mill
Spesialfondet KLP Alfa Global Rente	S	1007,05	1 528	0,80*	1 mill
Totalvolum			350 119		

* + 10% av verdistigningen over referanserenten, hvis verdien overstiger tidligere høyeste verdi. Fondene er kun tilgjengelig for profesjonelle kunder.

Fondenes regler for innskudd og uttak

INNSKUDD

Ved tegning av andeler før kl. 13 gis det kurs i fondet samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs) under forutsetning av at betalingen er identifiserbar på fondets konto innen kl. 15 og at kunden har sendt inn nødvendig dokumentasjon og informasjon.

UTTAK

Ved melding før kl. 13 gis uttakskurs samme dag (bortsett fra KLP Aksje Asia Indeks, KLP AksjeAsia Indeks Valutasikret, KLP AksjeFremvoksende Markeder Indeks, KLP AksjeFremvoksende Markeder Flerfaktor og KLP AksjeFremvoksende Markeder Mer Samfunnsansvar der det gis neste virkedags kurs). Penger vil normalt være på kundens bankkonto 2-3 virkedager etter at uttaket er registrert her. Ved nyttår og spesielle hendelser kan det ta noen flere dager, men innenfor lovens krav om 10 dager. For de to spesialfondene må krav om innløsning varsles 10 virkedager før innløsning.

SVINGPRISING

Fondene bruker svingprising ved kjøp og salg av andeler. Les her for detaljer: <https://www.klp.no/sparing-og-fond/spar-i-fond/svingprising-i-klp-fondene-1.41101>

GENERELT

Alle oppgitte kurser og avkastningstall som publiseres, eller som kunden får oppgitt

i sine rapporter, er fratrukket årlig forvaltningshonorar (nettoavkastning).

Fondenes gebyrer eller rammevilkår kan endres av forvalteren etter regler som fastlegges av Finanstilsynet. Andelseierne varsles om endringer via e-mail forut for gjennomføringen. Det er ingen begrensning på antall uttak fra noen av fondene.

Samtlige investeringer i KLP-fondene er gjort i henhold til KLP-fondenes retningslinjer for ansvarlige investeringer.

Forbehold

Denne rapporten baserer seg på kilder som av KLP Kapitalforvaltning vurderes som pålitelige. Det er imidlertid ikke mulig å garantere at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig. Uttalelsene i rapporten reflekterer KLP Kapitalforvaltnings oppfatning på det tidspunkt de ble utarbeidet, og vi forbeholder oss retten til å endre oppfatning uten varsel. Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. KLP Kapitalforvaltning påtar seg ikke ansvar for direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Verdien på fond som investerer i internasjonale markeder kan stige eller falle med valutasingninger.

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 10, Oslo.

KLP KAPITALFORVALTNING AS

Postboks 400 Sentrum 0103 Oslo, Norge

www.klp.no

Sentralbord: 55 54 85 00